

RAPORT DE ACTIVITATE A MEDIATORULUI COMUNITAR

Perioada de raportare 01 noiembrie 2020 – 01 noiembrie 2021 (anual)

Prezentul raport reprezintă o sinteză succintă a activităților realizate de Mediatorul Comunitar, referitor la populația de etnie romă din sectorul Ciocana mun. Chișinău.

Date generale privind comunitatea romă:

Care este populația totală a sectorului?

Câți romi locuiesc în sector?

Câți copii romi locuiesc în sector? Câți din ei frecventează grădinița, câți nu? Câți copii frecventează școala, câți nu? Câți copii romi au mers la studii superioare?

Care este situația romilor pe următoarele domenii: educație, sănătate, angajare în câmpul muncii, documentare, locuințe, migrație, protecție socială?

În sectorul Ciocana al municipiului Chișinău locuiesc 30 de familii de etnie romă, cu numărul total de 130 persoane, dintre care 35 de bărbați, 55 de femei și 40 de copii.

De menționat faptul că lista nominală a romilor este actualizată lunar, iar la moment în registrul de evidență a persoanelor de etnie romă figurează un număr 130 de romi, care locuiesc dispersat pe teritoriul sec. Ciocana în familii a câte 3-6 persoane, câte 1-4 familii într-o locuință.

Romii din sector fac parte din 3 subgrupuri: 1) de neam lăieș și vorbesc limba romani dialectul lăieșesc 2) de neam ursari care vorbesc limba romani dialectul ursăresc 3) de neam vlahîesc sau curteni care vorbesc parțial sau chiar deloc limba romani.

În pofida diversității instituțiilor educaționale preșcolare și școlare de pe sector, nu există un impact major asupra nivelului de educație a copiilor romi. Din cei **40 de copii romi, doar 10 sunt încadrați în sistemul educațional după cum urmează: grădiniță – 0 copii; gimnaziu – 6 copii; liceu - 4 copii. Restul copiilor sunt excluși din sistemul educațional, în majoritatea cazurilor la inițiativa părinților, iar motivele sunt foarte diverse de la sărăcie, discriminare sau migrație.**

Opiniile referitor la nivelul de educație a copiilor romi sunt împărțite, în timp ce unii consideră că un copil ar trebui să absolutească studii superioare, cealaltă jumătate a respondenților sunt de părerea că școala profesională ar răspunde cu mult mai bine la necesitățile educaționale a unui copil. O parte din familiile de romi s-au declarat mulțumiți de calitatea educației pe care o primesc copii lor și nu au

remarcat o oarecare segregare, alții afirmă că copii de romi sunt tratați diferit și se aplică asupra lor tratamente discriminatorii de către profesori și colegii lor. Aceste păreri diferite sunt bazate în special pe gradul de identificare sau nu ca persoană de etnie romă în special în public. Pe perioada anului 2020-2021, au fost identificate 2 cazuri de abandon școlar. În această perioadă nici un copil de etnie romă nu a mers la studii superioare sau colegiale.

Accesul la serviciile medicale sunt asigurate de IMPS „Asociația Medicală Teritorială Ciocana”, dar adresările reduse ale romilor la serviciile medicale sunt explicate prin lipsa polițelor de asigurare, costul înalt al serviciilor medicale și medicamentelor prescrise. Se atestă cazuri când personalul medical nu acordă atenția cuvenită manifestând indiferență față de etnia romă, pe parcursul anului au fost raportate 4 cazuri de situații discriminatorii, care la intervenția mediatorului comunitar au fost soldate pe cale amiabilă. Tot aici este de menționat faptul că vaccinarea copiilor este sub 60%. Ce ține de vaccinarea populației de etnie romă din sector, împotriva Covid-19 cifra este de 0%, romii din comunitate manifestă o atitudine pasivă și negativă față de cosecințele vaccinării, unele persoane consideră că vaccinarea nu este importantă. Dificultățile menționate au repercursiuni negative asupra stării de sănătate a romilor. Multe persoane suferă de anumite boli, dar nu cunosc denumirea acestora, iar în majoritatea cazurilor ei se tratează la domiciliu folosind medicina netradițională.

Cît privește angajarea în câmpul muncii, majoritatea romilor se declară șomeri, fie că îndeplinesc munci sezoniere ori lucrează în calitate de zilieri, pe când ceilalți desfășoară activități pe cont propriu (cel mai des-comerțul). Cu toate acestea pe parcursul anului cu susținerea mediatorului comunitar au fost angajați 5 persoane de etnie romă. În prezent, la Agenția Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă, sunt înregistrate **2 persoane de etnie romă**. Lipsa patentei de întreprinzător generează numeroase dificultăți legate de controalele frecvente din partea poliției, care solicită actele de proveniență a mărfii sau alte documente. Cea mai răspândită formă a relațiilor de muncă este acordul verbal, care este interzis de lege. În lipsa locurilor de muncă pentru romi, se atestă creșterea cazurilor de migrare în alte țări la munci, cerșit sau cerere de azil.

Referitor actelor de identitate și certificatelor de naștere, se lucrează în domeniul dat, mai sunt câteva cazuri unde trebuie de perfectat unele certificate de naștere a romilor fiind de altă cetățenie.

Migrația romilor din sector se manifestă frecvent în rîndul bărbaților, în perioada noiembrie 2020 - noiembrie 2021 au migrat 30 persoane mai mult în Europa decât în Federația Rusă.

Asistența beneficiarilor pe parcursul perioadei de raportare

Nr. d/o	Asistența beneficiarilor (consultații, informare, consiliere, îndrumare, etc.)	Nr. de beneficiari	Motivul adresărilor	Cum s-a soluționat
1.	În birou sau teren	70 persoane	<ul style="list-style-type: none"> - cereri către consiliere - 18 beneficiari, - cerere pentru inițierea custodei - 1 beneficiar - cerere pentru acordarea ajutorului social - 8 beneficiari - perfectarea actelor de naștere, buletine de identitate și de căsătorie - 5 beneficiari, - componența familiei - 5 beneficiari, - solicitare de înregistrare la ANOFM - 10 beneficiari, - certificat privind lipsa restanțelor – 4 beneficiar - solicitare de a întocmi anunț în privința căutării unui imobil pentru gazdă – 4 beneficiari - programarea cetățenilor romi la Centrul Multifuncțional pentru perfectarea actelor – 6 beneficiari - procedura de a întocmi actele de proprietate a imobil - 1 beneficiar - consultarea tinerilor romi și eliberarea scrisorilor de recomandare pentru angajare, participare la concursuri, granturi - 3 beneficiari - cerere pentru acordarea ajutorului material – 5 beneficiari - intervenție întru soluționarea problemei beneficiarului în domeniul sănătății – 7 beneficiar, - cereri pentru conectare la apeductul cu apă potabilă – 0 beneficiari - cerere pentru evacuarea deșeurilor – 1 	<p>Toate adresările au fost soluționate în limita posibilităților și atribuțiilor Mediatorului Comunitar și au fost redirecționate către specialiștii responsabili de domeniu vizat, fiind monitorizate pentru a avea rezultate vizibile și benefice cetățenilor de etnie romă.</p>

			<p>beneficiari</p> <ul style="list-style-type: none"> - cerere depuse la Judecătoria Ciocana pentru eliberare dosar privind decizia instanței de judecată – 1 beneficiari - complectarea listelor pentru oferirea ajutorului material (produse alimentare) cu ocazia Zilei Internaționale a Romilor 15 persoane - eliberarea unui certificat privind apartenența etnică – 1 beneficiar - recepționarea notificărilor privind inițierea activităților de comerț din s.– 0 de beneficiari 	
2	La telefon	60 – persoane	<ul style="list-style-type: none"> - implicarea lunară în soluționarea absențelor nemotivate din cadrul instituțiilor de învățământ a copiilor romi în parteneriat cu APL și asistentul social - consultare privind corectitudinea actelor de imobil și care sunt pașii de perfectare a actelor - copii romi direcționați la cursuri de bucătar cu susținerea financiară din partea familiei și cursuri plătite din cadrul agenției pentru ocuparea forței de muncă, - solicitare de a întocmi anunț în privința căutării unui imobil pentru gazdă , - întrebări ce țin de îmbunătățirea situațiilor create în diferite domenii sociale - ghidarea copiilor romi pentru continuarea studiilor - cazuri de corupție din partea polițiștilor 	Majoritatea problemelor adresate mediatorului, de către beneficiari, au fost analizate și soluționate printr-o contribuție efectivă cu specialiștii în domeniu
3	În teritoriu	80 - persoane	<ul style="list-style-type: none"> - consultarea cetățenilor în teritoriu cu privire la posibilitatea conectării la apeductul cu apă potabilă - oferirea cadourilor în ajun de anul nou copiilor din familiile vulnerabile, din partea preturii sectorului Ciocana - consultarea cu familiile de romi în cadrul ședințelor școlare în privința absențelor nemotivate a copiilor, - intervenție întru soluționarea problemei beneficiarului în domeniul sănătății, - activități de promovare a culturii și 	

		tradiției române în cadrul școlii, - neînțelegeri cu vecinii - probleme parvenite de la beneficiari în legătură cu soluționarea lor de către poliție - probleme ce țin de îmbunătățirea situațiilor create în diferite domenii sociale	
--	--	---	--

Activități realizate în domeniul educației:

- Facilitez dialogul: școală-familie-comunitate
- Monitorizez copiii de vârstă preșcolară care nu sânt înscriși la grădiniță și acord sprijin în vederea înscrierii copilului în învățământul preșcolar
- Am sprijinit direct și prioritar menținerea copiilor în învățământul obligatoriu
- Ajut părinții, profesorii, elevii să cunoască și să depășească barierele care îi împiedică să participe la educație
- Am contribuit la promovarea valorilor culturale tradiționale, organizând activități dedicate de Zilei Internaționale a romilor și Zilei Comemorării Holocaustului Romilor. Participarea și încurajarea copiilor la serbările din cadrul școlii și în cadrul activităților marcate pe sector pentru valorificarea tradiției române.
- Am participat la adunările stabilite de autoritățile locale și instituțiile de învățământ, direcții cu scopul de a analiza și soluționa problema absențelor nemotivate a copiilor romi de la ore, prevenirea abandonului școlar.
- Acord consiliere, îndrumare și informez părinții în scopul motivării și încurajării participării acestora la viața școlii și formării competențelor educaționale și comunicare

Activități realizate în domeniul asistenței sociale:

- Am identificat situațiile și necesitățile familiilor aflate în dificultate și asigur accesul lor la serviciile de asistență socială, cu administrația publică.
- Mobilizez beneficiarii și stabilesc parteneriate în scopul soluționării problemelor acestora.
- Am informat beneficiarii despre serviciile și prestațiile din cadrul sistemului de protecție socială și acord asistență necesară pentru accesarea acestora, inclusiv și ajutor pentru perioada rece a anului iar în rândul tinerilor romi am promovat posibilitatea Învățământului Dual.

Activități realizate în domeniul ocupării forței de muncă:

- Am informat beneficiarii, despre măsurile și serviciile prestate de Agenția pentru Ocuparea Forței Muncii și Asistență Socială
- Am colaborat cu instituțiile și agenții economice referitor la posibilitatea angajării persoanelor de etnie romă în câmpul muncii.

Activități realizate în domeniul ocrotirii sănătății:

- Mobilizez și însoțesc beneficiarii la acțiuni de sănătate publică și depistare a bolilor cronice
- Am explicat rolul tratamentelor medicale și reacțiile adverse
- Am informat avantajele igienei personale a locuinței și a spațiilor comune
- Am informat despre prescrierea și eliberarea medicamentelor, incluse în Lista medicamentelor compesate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, pe care o pot primi de la medicul de familie
- Am asigurat o comunicare eficientă între membrii comunității și personalul medical.
- Am informat avantajele igienei personale a alocuinței și a spațiilor comune.
- Particip la mobilizarea comunității de prevenire a mortalității infantile și a copiilor cu vârsta de până la 5 ani la domiciliu.

Acțiuni de promovare a intereselor comunității:

- Participarea romilor la activități de salubritate realizate în parteneriat cu Pretura sec, Ciocana
- Promovarea politicilor publice naționale ce vin să îmbunătățească viața romilor.
- Propuneri financiare înaintate către Administrația Preturii, pentru anul 2022 ce țin de manifestațiile dedicate istoriei, culturii și tradițiilor roma

Care sunt problemele cu care vă confrunțați în exercitarea funcției.

- Mediatorului comunitar nu este inclus în comisiile create pe lângă primărie, astfel nu cunoaște cât de corect se iau deciziile în cadrul acestor comisii.
- Mediatorul comunitar nu este invitat la instruirile organizate de către MSPSF, astfel nu cunoaște modificările care fac referire la legea cu privire la serviciile de asistență socială.

Cazuri de discriminare a romilor/încălțări ale drepturilor omului?

Pe parcursul anului 2020 am soluționat mai multe cazuri de discriminare cum ar fi:

- Discriminare în rândul copiilor din instituțiile de învățământ, prin comunicare și informare atât copii, cât și părinții, și profesorii, despre sancționarea lor în caz de continuitate.
- Discriminare apărută între romi și neromi din sector. Cazurile au fost soluționate implicându-se APL, poliția, mediatorul comunitar.

Recomandări/concluzii

- Solicit ca APL să analizeze problemele cu care se confruntă mediatorul comunitar în exercitarea funcției, mai sus menționate.
- Solicit ca APL să expedieze un demers către MSPSF și alte Instituții și Direcții cu rugămintea de a include în invitațiile care le expediază către Direcția de Asistență Socială și Protecție a Familiei mediatorul comunitar pentru a participa la instruirii.

Instruiri de care ați beneficiat pe parcursul anului și de cine au fost inițiate?

- Instruiri pe tema „Elaborarea rapoartelor alternative depuse către comitetele ONU”, organizate de OHCHR
- Consultarea permanentă a actelor normative, a politicilor ce țin de comunitatea romă dar și interes public dar și monitorizarea implementării lor
- Participarea și organizarea la diverse activități, seminare, instruiri on-line realizate de ANMC, CVR, Ministere, Instituții Internaționale
- Desfășurarea unui șir de instruiri pentru mediatorii comunitari în diferite domenii cum ar fi: informații tehnologice, elaborarea planurilor de acțiuni, întocmirea corectă a rapoartelor de activitate, .s.a., organizate cu suportul ANMC și CVR.
- Participarea la Ședințele operaționale săptămânale ale Preturii
- Participarea la ședințele organizate de guven pentru societatea civilă romă, mediatorii comunitari, unde a fost necesar să interprind acțiuni de lobby și advocacy pe parcursul anului.
- Participarea la ședințele din cadrul Coaliției Vocea Romilor.
- Seminar „Rolul mediatorului comunitar în soluționarea cazurilor de trafic de ființe umane și violență în familie”.

**Mediator comunitar al
sectorului Ciocana**

Elena SÎRBU

Tel- 068113429

Email- petaloromano-elena@mail.ru